

Muzică și viață

Liviu DĂNCEANU

Muzica și viața nu sunt câtuși de puțin ostile una alteia, între ele nu se cascadează falii semnificative, ci numeroase pârléazuri, chiar dacă uneori ele par fragile. Există, e-adevărat, tentația de a confunda omul și opera, o ispită de multe ori netrebnică și falacioasă. Dimpotrivă, ispita de a confrunta realitatea sonoră cu realitatea înconjurătoare este, cel puțin în ziua de azi, un act necesar și salutar, dacă nu chiar o virtute care, date fiind circumstanțele actuale, izvorăște din curajul mărturisirii. Nu întotdeauna muzica este un produs al vieții; viața însăși e o consecință și o componentă a unei modalități de ființare sonoră.

Pedagogia muzicală, ca și orice pedagogie existențială, nu trebuie să predea un sistem (de organizare), ci o libertate (de mișcare). Discipolul, dăruit cu minte și judecată (Urteilskraft), nu vine la maestru să ia notițe, să buchisească partituri ori volume de muzicologie, ci să-și limpezească gândurile și să-și uzurpe ignoranța. Însăși educația muzicală, prin excelență vocațională, aidoma educației generale, presupune două faze: ucenicia și călătoria. Ucenicia (școala) se cade a fi organizarea forței de invenție (or nu un creuzet în care pui copilul ca pe un aluat la dospit și pe care învățătura îl rumenește, iar părinții și-l iau înapoi gata copt). Călătoria (viața) primenește, ațăță, dezvăluie, înțelepțește și creează o stare de spirit deschisă, receptivă. Ne ieșirea în lume poate fi considerată ca o lipsă gravă, ca un soi de infirmitate, o dovadă de neîmplinire, de ce nu, chiar de eșec. Mai ales că în acest caz ne ieșirea e sinonimă cu ne intrarea. Călătoria devine astfel mai puțin un lux ori o fantezie, și mai mult o necesitate asumată. Așa cum ne asumăm, bunăoară, codurile unui comportament existențial și regulile unei conduite creatoare. Dar, dacă de primele norme ne ținem cu strâșnicie și, uneori, cu dificultate, de canoanele muzicale un artist autentic tinde să se elibereze nu spre a se sălbătici, ci pentru a edulcora sălbăticia unei ordini infailibile. În viață, Calea, Adevărul se exprimă ireductibil prin unicitate, definind biruința, împlinirea. O creație muzicală însă, oricât ar sta sub semnul desăvârșirii, tot înfrângere e la o adică, deoarece stă sub semnul limitării și renunțării: mă rezum la o singură variantă, optez pentru una dintre infinitele paradigme posibile. Selecția operează de cele mai multe ori crud, implacabil. Totodată însă ea ne face responsabili. Viața și muzica nu pot fi trăite prin reprezentanți, pentru că ele sunt implicările noastre nemijlocite în treburile cetății ca scop esențial al devenirii personale. Persoana e opusă individului și masei. Din nefericire, lumea în viteză de astăzi omite tot mai frecvent existența persoanei, exacerband prezența individului și a masei, uitându-se mult prea ușor că deplina existență, ca și marea muzică e, neîndoios, personalizată. Creația muzicală,

© Mihai Cosma, 2007

de pildă, e un personaj complex; la fel ascultătorul și, nu mai puțin, actul receptării. Audiția e calea prin care publicul-persoană stă la taifas cu compozitorul-persoană. De aici dulceața extraordinară și unică a spectacolului sonor: această relație de tip eu-tu dintre emițător și receptor – cel din urmă ne confruntându-se cu o entitate abstractă, cu un Tot nenumit și anonim, ci se află în fața unui personaj căruia i se poate adresa nemijlocit într-o atmosferă de intimitate, încredere și revărsare de sine. Iar mesajul pe care autorul îl trimite în eter nu se va pierde printre infinituri și abstracțiuni ori pure idei, ci va fi recepționat de o Persoană. E un fel de a pune

simțul eroic mai presus de simpla inteligență și îndemânare ori rețeta ideală prin care persoana nutrește personalitatea, ajungându-se la acea individualitate ce refuză topirea în colectiv. Viața și muzica invită la a fi durate cu personalitate. Și nu cred că e frumos să le refuzăm invitația.

DIN SUMAR

Premiile Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România	2-4
Balet la Sibiu	6
Muzica lui Aurel Stroe	7
Liturghier inedit	8
Chopin la Ateneul Român	9
Despărțiri	10-11
Concerte sub... lupă	12-13
Vox Maris	14
Universitaria	15-16
Punctul pe jazz	18-19
Eurovision	20-21
Șlagăre la "Tănase"	22-23
Calendar muzical - aprilie	26
Mircea Florian	27
Flash intern	30
Opera comică pentru copii	33
Discuri	34-35